LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS

Mokinių žinių ir gebėjimų patikrinimo aprašas (atnaujinta 2026-10)

Mokinių žinių ir gebėjimų programa parengta pagal Pagrindinio ugdymo lietuvių kalbos ir literatūros bendrąją programą, 2022-08-24 Įsak. Nr. V-1269;
https://emokykla.lt/bendrosios-programos/visos-bendrosios-programos/22?st=2

Užduoties pobūdis	Užduotį sudaro teksto suvokimo ir kalbos pažinimo pasirenkamojo ir trumpo atsakymo klausimai. ● Teksto supratimas ir literatūros bei kultūros pažinimas: mokiniai skaito tekstą (-us) ir atlieka nurodytas užduotis. Parenkami į bendrųjų programų 13 priedą „Lietuvių kalbos ir literatūros bendroji programa“ neįtraukti tekstai ar jų ištraukos. Pateikiami vienas ar daugiau tekstų (gali būti su neverbaliniais papildiniais), kurių bendra apimtis – iki 500 žodžių. ● Kalbos pažinimas: gebėjimams patikrinti pateikiamos užduotys, susijusios su lietuvių kalbos fonetikos, morfologijos ir rašybos bei sintaksės ir skyrybos pažinimu; kalbos vartojimo gebėjimams patikrinti pateikiamos užduotys, susijusios su gramatinių, leksinių, stilistinių ar retorinių raiškos priemonių pažinimu ir tinkamu vartojimu. ● Užduotyje gali būti pateikiami klausimai, kuriais patikrinami teksto komponavimo ir redagavimo gebėjimai, pvz., temos supratimas ir interpretavimas, tinkamas kalbos priemonių vartojimas, siekiant teksto taisyklingumo, aiškumo, rišlumo. ● Pasirenkamojo atsakymo klausimai gali būti: atsakymo pasirinkimo (su vienu ar keliais teisingais atsakymais); pateiktų atsakymų porų susiejimo; pateiktų objektų eiliškumo nustatymo; objektų įkėlimo iš pateikto objektų sąrašo; elementų pažymėjimo vizualizacijoje (paveiksle, schemoje, lentelėje) ir pan. Trumpojo atsakymo klausimuose pateikiamas atsakymo laukas, kuriame reikia įrašyti atsakymą (raidę, žodį, skaičių ir pan.).
Tikrinami gebėjimai	● **Teksto supratimas ir literatūros bei kultūros pažinimas**: teksto temos, problemos ir pagrindinės minties formulavimas; nuomonės apie teksto vertybes pateikimas; literatūros kūrinio pavaizduotojo pasaulio supratimas: - nusakyti veiksmo laiką ir erdvę; - skirti grožinio kūrinio pasakotoją ir veikėją; - apibūdinti veikėją (veikėjus); - nusakyti kūrinio nuotaiką; - aptarti lyrinio veikėjo išgyvenimą; - kūrinio siužetą / veiksmą, konfliktą, teksto kompoziciją; - atpažinti meninės raiškos priemones, mokėti jas įvardyti, suvokti jų paskirtį tekste; - atpažinti literatūros rūšį (epika / proza, lyrika / poezija, drama). ● **Kalbos pažinimas**: kalbos dalių morfologinis ir žodžių darybos nagrinėjimas; rašybos ir skyrybos aiškinimas; sakinių sintaksinis nagrinėjimas; kalbos priemonių vartosena.
Iš viso taškų	45 balai.
Trukmė	60 min.

Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Žinios ir supratimas – 30 proc., taikymas – 50 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 20 proc. (žr. pastabą).
Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Pagrindinis – 80 proc., aukštesnysis – 20 proc. (žr. pastabą).
Užduoties pateikimas	Užduotis pateikia ir atliekama tradiciniu būdu. Vertė taškais pateikiama prie kiekvienos užduoties / klausimo.
Priemonės ir priedai	Užduoties lapas.
Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Užkoduotas mokinių užduotis vertina gimnazijos direktoriaus sudaryta ir įsakymu patvirtinta vertinimo komisija.

Pastaba. Lentelėje pateikti skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 proc. paklaida.